

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research Design)

เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional descriptive design) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวช สังกัดกรมสุขภาพจิต ในเขตภาคกลางรวม 4 แห่ง เป็นพยาบาลวิชาชีพ (ทุกระดับ) และพยาบาลเทคนิค (ทุกระดับ) ที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยใน แผนกผู้ป่วยนอก และปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของโรงพยาบาลทุกคนพยาบาลวิชาชีพ 399 คน พยาบาลเทคนิค 188 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง รวม 589 คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร จำแนกตามโรงพยาบาล

ชื่อโรงพยาบาล	พยาบาลวิชาชีพ	พยาบาลเทคนิค	รวม
สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา	98	28	126
สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์(รพ.นิติจิตเวช)	53	33	86
โรงพยาบาลศรีธัญญา	223	104	327
โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์	25	25	50
รวม	399	190	589

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ระหว่างเดือนธันวาคม 2546- มีนาคม 2547

การสังเกตและการวัด

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ปัจจัยด้านต่างๆ ได้แก่
  - ปัจจัยด้านสุขภาพ
  - ปัจจัยด้านการทำงาน/สังคม/สิ่งแวดล้อม
  - ปัจจัยด้านครอบครัว/เศรษฐกิจ

ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่

1. ภาวะสุขภาพกาย
2. ภาวะซึมเศร้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้มีความสอดคล้องกับการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การศึกษาต่อ การอบรมเฉพาะทางจิตเวช ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในด้านการพยาบาลจิตเวช หน่วยงานที่ปฏิบัติรายได้ ประกอบด้วยข้อคำถาม 12 ข้อ ซึ่งสร้างขึ้นเอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยต่างๆ มี 3 ส่วน ทั้งหมด 38 ข้อ คือ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านสุขภาพ มี 10 ข้อ แบ่งเป็น 5 หมวด คือ

หมวดที่ 1	ด้านการตรวจสุขภาพ	มี 3 ข้อ
หมวดที่ 2	ด้านโรคประจำตัว	มี 3 ข้อ
หมวดที่ 3	ด้านการใช้สารเสพติด	มี 1 ข้อ
หมวดที่ 4	ด้านการออกกำลังกาย	มี 1 ข้อ
หมวดที่ 5	ด้านการรับประทานอาหาร	มี 2 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการทำงาน/สังคม/สิ่งแวดล้อม มี 14 ข้อ แบ่งเป็น 3 หมวด คือ

หมวดที่ 1	ด้านการทำงาน	มี 9 ข้อ
หมวดที่ 2	ด้านสังคม	มี 4 ข้อ
หมวดที่ 3	ด้านสิ่งแวดล้อม	มี 1 ข้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านครอบครัว/เศรษฐกิจ มี 13 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสำรวจสุขภาพทั่วไป Short form 36 Health Survey Thai version ;SF-36 พัฒนามาจาก The International Quality of Assessment;(IQOLA) โดย (John.E Ware ,1988)³² ได้เป็นผู้สร้างแบบสำรวจสุขภาพทั่วไป โดยใช้แนวคิดทางด้านสุขภาพจิตเพื่อใช้ในการสำรวจตั้งแต่ปี ค.ศ. 1979 และมีการพัฒนาจนได้มาตรฐาน มีการแปลความหมายนำไปใช้ในหลายประเทศ อาทิเช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย อังกฤษ ญี่ปุ่น จีน สเปน เม็กซิกัน และแบบวัดนี้ได้รับการดัดแปลงและแปลเป็นภาษาไทยโดย นายแพทย์รัชชัย คงสมนึก³¹ และนายแพทย์ชัชวาล ศิลปกิจ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ ได้นำมาแปลต้นฉบับ และได้รับอนุญาตเข้าไปแปลเป็นภาษาไทยและปรับบางส่วน แบบวัดนี้มีการวัดสุขภาพทั่วไปในหลายด้านและมีข้อคำถามที่กว้าง ประกอบด้วยข้อคำถาม 36 ข้อ แบ่งเป็น 8 ด้าน ได้แก่

1. ด้าน general health perception	มีข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ 1,33,34,35,36	รวมได้	50	คะแนน
2. ด้าน physical functioning	มีข้อคำถามทั้งหมด 10 ข้อ ได้แก่ 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12	รวมได้	100	คะแนน
3. ด้าน role limitation due to physical	มีข้อคำถามทั้งหมด 4 ข้อ ได้แก่ 13,14,15,16	รวมได้	40	คะแนน
4. ด้าน body pain	มีข้อคำถามทั้งหมด 2 ข้อ ได้แก่ 21,22	รวมได้	20	คะแนน
5. ด้าน social functioning	มีข้อคำถามทั้งหมด 2 ข้อ ได้แก่ 20,32	รวมได้	20	คะแนน
6. ด้าน Mental health	มีข้อคำถามทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ 24,25,26,28,30	รวมได้	50	คะแนน
7. ด้าน role limitation due to emotional	มีข้อคำถามทั้งหมด 3 ข้อ ได้แก่ 17,18,19	รวมได้	30	คะแนน
8. ด้าน vitality	มีข้อคำถามทั้งหมด 4 ข้อ ได้แก่ 23,27,29,31	รวมได้	40	คะแนน

แบบสำรวจสุขภาพทั่วไป SF-36 มีคะแนนเต็ม เท่ากับ 350 คะแนน และมีหลักการให้คะแนนดังนี้

1. ด้านความรู้สึกละสุขภาพทั่วไป (general health perceptions)

ข้อคำถามข้อ 1

ระดับ	คะแนน
ดีเยี่ยม	10
ดีมาก	7.5
ดี	5
พอใช้	2.5
ไม่ดีเลย	0

ข้อ 33-36 แบ่งเป็น ข้อคำถาม 34และ36 เป็นข้อคำถามเชิงบวก ส่วนข้อคำถาม 33และ35 เป็นข้อคำถามเชิงลบ

ระดับ	คะแนนด้านบวก	คะแนนด้านลบ
ถูกต้องมากที่สุด	10	0
ถูกต้องส่วนมาก	7.5	2.5
ไม่ทราบ	5	5
ไม่ถูกต้องเป็นส่วนมาก	2.5	7.5
ไม่ถูกต้องเลย	0	10

2. ด้านสุขภาพกาย (Physical functioning) มี 10 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อ 3-12 ให้คะแนนดังนี้

ระดับ	คะแนน
ไม่มีผล	10
มีผลบ้างเล็กน้อย	5
มีผลมาก	0

3. ด้านบทบาทที่จำกัดเนื่องจากปัญหาสุขภาพกาย (role limitation due to physical) มี 4 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อ 13,14,15 และ 16 ให้คะแนนดังนี้

ระดับ	คะแนน
ไม่ใช้	10
ใช้	0

4. ด้านความเจ็บปวดร่างกาย(body pain) มี 2 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อ 21และ 22 ให้คะแนนดังนี้

ระดับ	คะแนน
ไม่มีเลย	10
เพียงเล็กน้อย	7.5
ปานกลาง	5
รุนแรง	2.5
รุนแรงมาก	0

5. ด้านบทบาทหน้าที่ทางสังคม social functioning มี 2 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อ20และ 32 ให้คะแนนดังนี้

ข้อ 20

ระดับ	คะแนน
ไม่มีเลย	10
เพียงเล็กน้อย	7.5
ปานกลาง	5
ค่อนข้างมาก	2.5
มาก	0

ข้อ 32

ระดับ	คะแนน
ตลอดเวลา	0
เกือบตลอดเวลา	2.5
บางเวลา	5
นานๆครั้ง	7.5
ไม่รบกวน	10

6. ด้านสุขภาพจิต(Mental health) มี 5 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อ 24-25,26,28-30 โดยข้อ 24,25,28 เป็นข้อคำถามเชิงบวก 26,30 เป็นข้อคำถามเชิงลบ

ระดับ	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
ไม่มีเลย	10	0
นานๆครั้ง	8	2
บางเวลา	6	4
บ่อยๆ	4	6
เกือบตลอดเวลา	2	8
ตลอดเวลา	0	10

7. ด้านบทบาทที่จำกัดเนื่องจากปัญหาทางอารมณ์(role limitation due to emotional) มี 3 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อ 17,18,19 ให้คะแนนดังนี้

ระดับ	คะแนน
ไม่ใช่	10
ใช่	0

8. ด้านความมีชีวิต (vitality) มี 4 ข้อคำถาม ได้แก่ ข้อ23,,27,29,31 โดยข้อ 23,27เป็นข้อคำถามเชิงบวก ข้อ29,31 เป็นข้อคำถามเชิงลบ

ระดับ	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
ไม่มีเลย	0	10
นานๆครั้ง	2	8
บางเวลา	4	6
บ่อยๆ	6	4
เกือบตลอดเวลา	8	2
ตลอดเวลา	10	0

การคิดคะแนนรวมทั้งหมดแสดง โดยมีข้อคำถามแบบสำรวจสุขภาพทั่วไปทั้ง 8 ด้าน ทั้งหมด 35 ข้อคำถาม แต่ละข้อคำถามคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยคิดคะแนนดังนี้

ด้านที่ 1	มี 5	ข้อ	รวมได้ 50	คะแนน
ด้านที่ 2	มี 10	ข้อ	รวมได้ 100	คะแนน
ด้านที่ 3	มี 4	ข้อ	รวมได้ 40	คะแนน
ด้านที่ 4	มี 2	ข้อ	รวมได้ 20	คะแนน
ด้านที่ 5	มี 2	ข้อ	รวมได้ 20	คะแนน
ด้านที่ 6	มี 5	ข้อ	รวมได้ 50	คะแนน
ด้านที่ 7	มี 3	ข้อ	รวมได้ 30	คะแนน
ด้านที่ 8	มี 4	ข้อ	รวมได้ 40	คะแนน

จากคะแนนแบบประเมินภาวะสุขภาพทั่วไป มีคะแนนเต็ม 350 คะแนน โดยรวมข้อคำถามทั้ง 8 ด้าน 35 ข้อคำถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่า

Mean	รวมของคะแนนภาวะสุขภาพ	= 264.52
SD	ของคะแนนภาวะสุขภาพ	= 45.59
Min	ของคะแนนภาวะสุขภาพ	= 86
Max	ของคะแนนภาวะสุขภาพ	= 341

ผู้วิจัยได้แบ่งระดับช่วงคะแนนระดับสุขภาพของพยาบาลทั้งหมดเทียบเป็นระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์⁹⁷ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน Nursing aspect of homeostasis⁹⁸ ในการวัดระดับสุขภาพ เป็น 4 ระดับได้แก่ สุขภาพดีที่สุด สุขภาพดี สุขภาพไม่ดี สุขภาพแย่มาก โดยแบ่งช่วงคะแนนแต่ผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยรวมระดับสุขภาพไม่ดีและสุขภาพแย่มากไว้ในกลุ่มเดียวกัน ดังนี้คือ

- ช่วงคะแนน $> P_{75}$ เป็นกลุ่มที่มีภาวะสุขภาพดีที่สุด (Best health)
- ช่วงคะแนน $P_{50} - P_{75}$ เป็นกลุ่มที่มีภาวะสุขภาพดี (Good health)
- ช่วงคะแนน $< P_{50}$ เป็นกลุ่มที่มีภาวะสุขภาพไม่ดี (Poor health - Poorest health)

การหาความเที่ยงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ที่พัฒนาโดยนายแพทย์ธรรชัช คงสกนธ์ และนายแพทย์ชัชชวาล ศิลปกิจ ได้นำมาแปลต้นฉบับ SF-36 และแปลเป็นภาษาไทย และปรับบางส่วน โดยทดสอบแบบสอบถามกับคนไข้ทางจิตเวชไทย ฉบับภาษาไทย : เครื่องมือในการวัดผลทางคลินิกในผู้ป่วยทางจิตเวช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความแม่นยำแบบสำรวจสุขภาพทั่วไป(SF-36)ได้ผ่านขบวนการแปลจากฉบับภาษาอังกฤษ โดยนักภาษาเป็นภาษาไทย และแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 5 คน มาทดสอบ

โดยวิธีการตรวจสอบคุณสมบัติแบบวัด ในเรื่องความเที่ยงตรงและความแม่นยำ ผลการศึกษา พบว่าแบบสำรวจสุขภาพทั่วไป SF- 36 จำนวน 36 ข้อ ผ่านการตรวจสอบ โดยมีค่าความแม่นยำจากการแปลและตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าสัมประสิทธิ์ข้อคำถาม (coefficient) มากกว่า 0.8 ในแต่ละข้อ และมีความเที่ยงตรง ของค่า Cronbach'Alpha แบบทดสอบทั้งหมด เท่ากับ 0.92 โดยมีค่า Cronbach'Alpha มากกว่า 0.7 ในเกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านหน้าที่ทางสังคม (0.6) ความเที่ยงตรงของค่า test-retest Pearson' correlation = 0.6 สรุปผลการศึกษา : การศึกษาในครั้งนี้พบว่าแบบสำรวจสุขภาพทั่วไป(SF- 36) ฉบับภาษาไทย ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความแม่นยำของเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในการวัดผลทางคลินิกได้

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปัญหาสุขภาพเพื่อตรวจวัดหาโรคซึมเศร้า ได้แก่ Health-Related Self-Reported (HRSR) Scale : The Diagnosis Screening Test for Depression in Thai Population เป็นแบบสอบถามแบบวัดหรือตอบด้วยตนเอง ที่มีการพัฒนาขึ้น โดย แพทย์หญิงดวงใจ กษานติกุลและกรมสุขภาพจิต³³ โดยแบบวัดประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ เป็นการประเมินเกี่ยวกับอาการทางกาย ความกระตือรือร้น อาการทางความคิดและทางอารมณ์ โดยมีอารมณ์ด้านบวก 3 ข้อ (รู้สึกสบายใจ ชีวิตอนาคตยังน่าอยู่มีความหมายและรู้สึกตัวเองมีคุณค่า แบบสอบถามในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ คือ บ่อย ก่อนข้างบ่อย บางครั้ง ไม่เคย โดยให้ผู้ตอบใส่เครื่องหมายในช่องที่ตรงกับความรู้สึกตนเองในช่วง 1 เดือนนี้

การให้คะแนนแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยให้คะแนนดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ข้อ

1	2	3	4	6	7	8	9
11	12	13	14	16	17	18	19

ในแต่ละกลุ่มให้คะแนนดังนี้

กลุ่มที่ 1 แต่ละข้อให้คะแนนดังนี้

บ่อยๆ(เกือบทุกวัน)	ให้ = 3 คะแนน
ค่อนข้างบ่อย(2-3วัน/สัปดาห์)	ให้ = 2 คะแนน
บางครั้ง(น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง)	ให้ = 1 คะแนน
ไม่เลย	ให้ = 0 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ข้อ 5,10,15

กลุ่มที่ 2 ให้คะแนนดังนี้

บ่อยๆ(เกือบทุกวัน) ให้ = 0 คะแนน

ค่อนข้างบ่อย(2-3วัน/สัปดาห์) ให้ = 1 คะแนน

บางครั้ง(น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง) ให้ = 2 คะแนน

ไม่เคย ให้ = 3 คะแนน

สำหรับคำถามข้อ 20 ให้คะแนนดังนี้

ไม่เคย ให้ = 0 คะแนน

เคย ให้ = 3 คะแนน

แบบสอบถามมีคะแนนเต็ม 60 คะแนน เมื่อผู้ตอบรวมคะแนนทุกข้อรวมกันได้คะแนนเท่าไร สามารถเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้
คะแนน 25 คะแนนหมายถึง น่าจะมีความเครียด ซึมเศร้า ที่ควรได้รับการตรวจรักษาตั้งแต่แรกๆ
คะแนน 30 คะแนนขึ้นไป หมายถึง น่าจะมีอารมณ์ซึมเศร้าระดับรุนแรง

การหาความเที่ยงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

แบบวัดนี้ได้มีการศึกษาความตรงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขภาพจิต จิตแพทย์ พิจารณาเนื้อหา

การศึกษาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยมีค่า Cronbach' Alpha Coefficient เท่ากับ 0.91

การตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม

1. การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์การพยาบาล ซึ่งมีความรู้ตรงกับเรื่องที่จะศึกษานี้จำนวน 3 ท่าน คือ จิตแพทย์ 1 ท่าน และอาจารย์พยาบาลจิตเวช 2 ท่าน โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามและพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาในข้อคำถามทุกข้อ หลังจากผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความตรงกัน และปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดลองใช้

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชชนก จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจตรงกันในเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อและนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านปัจจัยต่างๆ 3 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านสุขภาพ เท่ากับ 0.71
- ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการทำงาน/สังคม/สิ่งแวดล้อม เท่ากับ 0.73
- ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านครอบครัว/เศรษฐกิจ เท่ากับ 0.76

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

เก็บรวบรวมข้อมูลพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวชทั้งหมด 4 แห่ง โดย

1. จัดทำหนังสือราชการจากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ถึงผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา สถาบันกัลยาณ์ราชชนก โรงพยาบาลศรีธัญญา โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชชนก เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและและขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมกับขอข้อมูลจำนวนพยาบาลของแต่ละแห่งเพื่อความสมบูรณ์ในการรวบรวมแบบสอบถาม
3. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งมอบแบบสอบถามด้วยการจัดส่งทางไปรษณีย์ไปที่สถาบันกัลยาณ์ราชชนก และดำเนินการส่งมอบแบบสอบถามด้วยตนเองที่โรงพยาบาลศรีธัญญา, โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชชนกและ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา
4. หลังจากส่งแบบสอบถามประมาณ 2 สัปดาห์ส่งหนังสือติดตามอย่างเป็นทางการและโทรศัพท์ติดตามเป็นระยะ
5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ได้แบบสอบถามกลับมาทั้งหมดจำนวน 506 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.9 ของแบบสอบถามที่รับกลับคืนมา

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science) ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ภาวะสุขภาพและความชุกของภาวะซึมเศร้าโดยการใช้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Min) และค่าสูงสุด (Max) ความชุก (Prevalence)

2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ Chi - Square test ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างกับภาวะสุขภาพ